

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Tình Bên Cầu Cá** của đồng hương **phương điền nguyên-Tánh Nguyễn**. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời.

TÌNH BÊN CẦU CÁ

phương điền nguyên – Tánh Nguyễn

(Lời người viết: chuyện trước 1975, sau khi Pháp trả độc lập cho Việt Nam khoảng thập niên '50)

Lý ở Giồng Ông Tố, bên miệt Thủ Thiêm, là khu đông những người lam lũ chuyên sống bằng những nghề lao động chân tay. Cả xóm đông mấy chục gia đình mà chỉ có hai dãy nhà cầu công

cộng. Năm nhà cầu, phía Đông dành cho nữ, và năm nhà cầu phía Tây để cho nam, được cất trên một cái ao thật rộng, bên dưới nuôi bầy cá tra mập, mình vàng óng đen đẹp, lột phớt ánh bạc tròn.

Bà Tư, chồng mất lâu, nhưng vẫn ở vậy nuôi hai đứa con. Lý năm ấy 18 và cu Bình mới 10 tuổi, thường ngày vẫn đi học rồi về giúp mẹ vớt cá mươn cho ông Ký (*tên đời thường là Hai Xị*) chủ đất, để mua lại rồi đem ra chợ bán. Chợ chòm hòm của xóm cũng có khá đủ những mặt hàng cần thiết cho một xóm lao động không cần quá nhiều mặt hàng xa xỉ, chủ yếu là thịt, cá, rau, nước mắm.

An, lúc đó khoảng 20, cũng thường được cha là ông Hai Xị sai ra chợ mua các thứ lật vặt về nấu những bữa cơm thanh đạm, ăn qua quít cho xong một ngày; nên An cũng giỏi trong việc giúp cha qua các công việc được sai bảo. Mẹ An mất sớm vì vậy An đã biết tự lập từ ngày còn nhỏ.

Ngày thường An đi học, chiều về sửa xe đạp để phụ giúp cha, vì ông chỉ có ao cá tra làm vốn sinh nhai. Nhưng đôi khi không đủ chi dụng lắm; vả lại, An cũng muốn lập thân cho có tiền riêng, chứ không muốn chỉ trông cậy vào cái vốn ao cá của cha. Thỉnh thoảng, An về sớm vì những hôm trời mưa không có khách, chàng dẹp đồ nghề, ghé chợ mua đồ lật vặt hay ít rau nấu cho bữa cơm chiều. Có hôm sửa được khá tiền, An mua về cho cha xị rượu. Ở đây, An thường gặp Lý ngồi bán cá; những con cá được mẹ nàng rọng cả tuần trong nước trong để không còn nghe mùi ao bùn khó chịu....!

An và Lý biết nhau ở cùng xóm cả năm nay, nhưng chưa bao giờ có dịp làm quen, nói chuyện riêng, vì ông Ký và bà Tư vẫn cho rằng chúng còn nhỏ, và “không môn đăng hộ đối” lắm. Có khi còn răn đe các câu cản trở quái ác ngoài miệng.

Thủ Thiêm, vùng ngoại ô thủ đô Sài-Gòn được nối liền nhau bằng chiếc phà cũ kỹ thời Pháp đón đưa chở khách, xe lam, xe ba-gác, bánh trái... trao đổi giữa hai bên của dân lao động đi làm để tiếp nối đời sống một ngày vất vả bận rộn. Và những chiếc xe ba-gác, xe thổ mộ ngược xuôi chở dòng người hai bên mé sông cùng những thứ hàng hoá ra chợ bán cuối năm rộn ràng náo nhiệt. Họ bóp kèn bằng núm bọc cao-su tí-te tí-te inh ỏi. Hàng hoá công kênh chất đống lán chiếm cả be xe, nhô ra thành xe càng phình, “quyết chiếm” hơn thân xe gấp rưỡi. Lúc chạy, cả xe lẫn người nhấp nhô, cà tung cà tung như con “*ốc mượn hồn*” đang bò.

Lũ trẻ đánh đáo, bắn đạn, nhảy lò-cò, u-mọi hai bên hè, chửi thề, réo nhau nghe ồm ồm đình tai trên con đường xuôi dọc ven sông, mà dưới kia còn biết bao con thuyền của dân có cuộc sống bênh bồng nổi trôi theo con nước cũng vừa nhen khói xám. Hoặc lúc sáng sớm, họ lên khu xóm chợ, lẹt-xẹt tới lui mua hàng, ăn vặt hoặc cãi lộn.

Một chị ngồi xuống hàng bánh xèo. Bà chủ đang ế, rồi quát, kêu thằng con khoảng ba tuổi, thân hình quẳng quện đất, trần truồng đang khóc nhè, nó đòi con chị chia bánh bông lan không được lại mét mẹ. Bà đang bận tay để bán. Đứa nhỏ càng oằn oèo, cà-xịch cà-lê cái bụng ồng bước đến mẹ. Bà chụp cánh tay nó lút lắt,

miệng cong đay nghiến, đe dọa. Miệng quát bảo nó đưa mặt hỉ mũi. Hai ngón tay bà kẹp mũi con. “Hi.” Thằng bé xì cái rột. Bà vẩy mũi cái phạch xuống đất, rồi chụp miếng giẻ lau chén ố vàng màu tro chùi tay. Xong bà để lại chỗ cũ.

Bà đảo cái chảo gang nóng, lấy chiếc đũa có cọt miếng bụi nhùi nhúng mỡ, quậy đều chảo. Bóc chén quăng vô ít con tôm bé tí, mấy lát thịt ba chỉ xào qua xào lại. Thằng nhỏ lại khóc. Bà réo con gái, và lôi thằng nhỏ lại, phát “*bạch bạch*” cho mấy cái vào miệng. Bà nghĩ chẳng yên với con, mò trong túi lấy ra mấy xu lẻ dõ nó nín. Thằng nhỏ im, te te chạy đi. Rồi bà chùi tay bằng khăn lau hồi nãy, bóc nhúm giá sống ném vô chảo, múc bột đồ, đảo chảo, đậy nắp vung; rồi thò tay lấy mấy lá sà-lách để lên đĩa, múc chén nước mắm làm sẵn trước cho khách.

Lý luôn tay làm cá để trao cho khách hàng những con cá tra vàng ngậy. Mặt Lý luôn ửng hồng vì bản tánh e thẹn khi có người chọc gheo. Nhưng, cô cũng rất chanh chua khi các bà khách hàng chê ông chê eo những con cá chưa kịp bán mở hàng thì nàng sẽ “đốt phong long” khi bị ế. Lý tin rằng khi về nhà, họ sẽ bị “cháy/ngứa” chỗ nào có lông. Như vậy hàng sẽ bán chạy hơn.

Phiên chợ nay, Lý vui hẳn vì bán được hết cá. Nàng đang ngồi chẻ rau muống để chút nữa về làm bữa cơm chiều. An đi ngang hàng Lý một cách “tình cờ” sau một ngày sửa xe, để mua một ít me về nấu canh chua cho bữa cơm chiều.

- *Bán khá không cô Lý?* An hỏi kiểu thân tình để bắt chuyện.

- *Được anh ơi.* Lý trả lời hơi e thẹn với người trai cùng xóm.

An cảm thấy vui, hứng thú trong tim mênh mông vì biết Lý cũng không quá mắc cỡ, hoặc xa lánh những câu chuyện không đâu với chàng. An thấy Lý đang dọn hai cái nia thiếc đựng cá vào đôi gióng, sắp sửa gánh ra về.

- *Cô có cần gì tôi đèo về giùm không? Cô đưa cái mẹt đựng cá tôi chở cho bớt nặng.*

An cười mời gọi, vội đưa tay với lấy cái mẹt thiếc để lên gọng xe đạp mình.

- *Thôi, phiền anh chết. Để tui gánh về cũng được.*

Lý vừa nói, định quơ tay lấy cái mẹt thiếc lại. Nhưng An giữ chặt và nói vui:

- *Được mà Lý, mình đi về cùng một xóm thì có mất công gì đâu?*

Đây là lần đầu tiên nàng mới đi với một người con trai cùng trạc tuổi trên con đường đất dẫn về xóm. Hai bên lối đi, hàng cây phe phẩy những ngọn bông búp lã ngọn chạm ngang mặt. Bóng chiều đỏ nghiêng trên đọt dừa, chiều những bóng nắng sáng thoi thóp sót lại nhảy múa trên lối đi, chuẩn bị cho bóng đêm đen đang ẩn hiện trùm lên các ngọn đèn đường vàng úa lê thê!

An và Lý đi song đôi. Lý cũng bớt e dè, nhưng không nói. An lại bồi hồi. Cái liếng thoảng từng trái... tan đâu đi, nhường chỗ cho một ý nghĩ nói nhiều, An ngại bị nàng lặng thinh sẽ hụt hẫng thêm.

- *Cô Lý bán hôm nay hết sạch cá, hay quá.*

An nói để đánh tan nỗi im lặng đang trùm hai người.

- *Hôm nay may.*

Lý lí nhí trong miệng. Con Vện lon ton trên lối đi, mừng rỡ nhảy lại, quần quít theo Lý, mồm rên ư ừ, vẫy đuôi mừng chủ về. Bà Tư đang mang vô những mẻ củ kiệu để ngâm dấm và làm dưa giá cho những ngày năm hết Tết đến. Lý thấy mẹ từ đằng xa, vói tay xin lại mẻ đựng cá. An đưa mẻ lại cho nàng và nói:

- *Thôi tôi về à ghen cô Lý.*

- *Cám ơn anh.*

Lý nhỏ nhẹ đáp, rồi cặp cái mẻ bên tay. Con Vện đứng đình bước theo sau chân.

- *Hôm nay bán hết cá à Lý? Bà Tư đon đả hỏi con như thường lệ.*

- *Hết rồi má.*

Lý nhanh nhẩu nói, vừa cười tươi. Nàng tiếp:

- *Má phơi kiệu chi nhiều vậy, lâu nó chua lòm, úng hết!*

- *Úng gì, thì Tết nhứt cũng có người này người nọ đến thăm. Má mua mấy trăm bánh tráng, vài bữa mua ký thịt với chục hột vịt kho nước dứa cuốn dưa giá thì ít hôm hết liền. Ít bữa có cậu Năm dưới Bến Tre lên chơi. Tao không biết có ai nữa không, nhưng cũng phải làm cho đủ bộ vậy mà. Mai ra chợ con mua má hai ký nếp để dành ít bữa nấu bánh tét.*

- *Ngoài không có. Mót con đi chợ Tân Định mới có. Con vô tầm.*

Lý chỉ nói cho có chuyện, chứ thật tình nàng cũng biết gia đình nàng đâu có ăn Tết gì rình rang như thiên hạ mà lo xa.

- *Bình ơi, vô lấy giùm chị cục xà-bông thơm “Cô Ba” đi cưng.*

Thằng Bình đang lui cui vùi củ khoai trong tro bếp nóng, nghe chị gọi, nó quăng hai cái đũa bếp sắt xuống nền đất, rồi vội chạy vô buồng, vệt tấm ri-đô cửa ra cho sáng, hai tay lục trong rổ may vá

của Lý, lấy cục xà-bông “Cô Ba” của hãng Trương Văn Bền ra trao chị.

- *Còn cục đó bà.*

Nó đưa vội, rồi chạy tọt xuống nhà bếp.

Lý khép cửa nhà tắm lợp bằng lá buông cũ, rách một ít khe hở. Chỗ nào hở, Lý lấy quần áo sạch móc lên đỉnh che lại. Nàng vói tay cài chốt cửa gỗ sắp long đỉnh, cỡ nút áo. Lý vói tay ra sau lưng mở khuy áo ngực, kể tuột hết những gì còn vương vịu, bỏ vào thau giặt luôn.

Những gào nước mát dội ào lên đầu, chảy dọc quanh co theo cơ thể lồi lõm mát rượi làm Lý tỉnh hăng người. Mùi thơm xà-bông theo những gáo nước trong, tẩy lớp bụi phong trần ẩm trên vai, bụng, đùi của một ngày dài hoạt động đang ào theo lớp bọt khỏi người. Lý kỳ cọ cẩn thận những chỗ nào có tóc.

Lý vói tay lấy khăn tắm lau khắp người. Nàng ưỡn ngửa hít, một hơi không khí ẩm nước, đầy phổi... cảm thấy thoải mái. Ngực Lý vun cao, căng tròn, đẹp tựa mẫu cầm thạch. Xong, Lý mặc vội bộ quần áo vải hoa lốm đốm đỏ đã phơi khô thật kỹ còn vương mùi nắng đọng.

Nàng chùi kiếng, ngắm dung nhan trong chiếc gương. vén lại mái tóc dài buông lơ tới vai. Lý cũng ưng thầm nhan sắc mình không diễm lệ, nhưng mang cả một trời tươi thắm của tuổi thanh xuân đang độ; rồi mỉm cười duyên trong gương coi sao cho đẹp. Xong, nàng bước ra chái bếp nhỏ giúp mẹ làm bữa cơm chiều.

An tình cờ đưa Lý về xong cũng ra tắm rửa kỳ cọ cho xong một ngày vất vả. Chàng nhớ lại khuôn mặt Lý có đôi mắt sáng điển đạt tình ý thông minh như nó. An nhớ lại bao cái chớp mắt, hay sau một câu của Lý như reo vui/e then, hoặc suy tư hững hờ đều phát tiết tinh hoa trên gương mặt “biết phát tiết điều ẩn dụ” lại khá đẹp, chân chất mặn duyên, kèm thêm khoé miệng cong cong ngược có chiếc răng khểnh, cười tươi rất “dễ ghét...”

Nhà ông Hai Xị năm nay tự tay ông dọn dẹp vén khéo, không chờ An giúp. Những chiếc lu đồng ông lấy khế chám tro chà mạnh lên mặt lu, trở sáng óng ánh bạc. Chùi xong, ông nhìn rõ mặt ông năm nay có thêm mấy nếp nhăn. Hai cha con ở vậy khi mẹ An mất hơn mười lăm năm về trước, lúc bà theo những chuyến xe đò buôn bán miền lục tỉnh. Khi trở về bà bị một trận cảm thương hàn. Bà nghe bà bạn bày cứ đi cát lẻ nên bị nhiễm độc ống giác tre và mắt. Những đợt nắng cuối cùng còn le lói chút, cứ tồ sậm dần nền trời để đi vào cõi tối, in những mái nhà tôn cũ nham nhỡ rỉ sét đen vào nền trời xám. Chắc đêm nay lại có mưa Xuân!

Ông Hai Xị khi xưa cũng ở miệt Gò Công, anh em bạn một thời với gia đình ông Tám Hoàng. Ông Hai Xị biết Tết này gia đình ông bà Tám Hoàng tính làm sui gia với ông, gả cho An đứa con gái tên Út, lớn hơn An hai tuổi sẽ lên chơi. Hai Xị và ông bà Tám Hoàng nghĩ gái lớn hơn trai hai cũng đẹp đôi theo kiểu ông bà xưa nói “nhất gái hơn hai, nhì trai hơn một”. Chúng nó hạp tuổi, làm ăn sẽ khá mấy hồi. An cũng chưa từng thấy mặt Út bao giờ.

Hai ông bạn già bàn tính với nhau, rồi ông Hai Xị về nói với cậu năm ngoái. An chưa có ý kiến gì. Thì nhân dịp Tết này, ông bà Tám Hoàng dẫn Út lên Sài Thành thăm gia đình anh sui tương lai, sẵn dịp cho hai trẻ gặp mặt để “*cha mẹ đặt đâu, con ngồi đấy*”.

Những chuyến xe đò rộn rịp cuối năm rất hoi hả, vội vã, ồn ào. Ông Tám Hoàng miệng bập điếu thuốc rê, cổ quấn khăn rằn để có sẵn lau miệng, nắng đội. Bà Tám xách bốn đòn bánh tét, mấy bánh ỏ. Cô Út mang theo quày chuối tiêu. Ông Tám đang kỳ kèo trả giá cuộc xích-lô từ bến xe Chợ Lớn Mới về bến đò Thủ Thiêm.

- Ông cho thêm hai đồng đi. Tết nhứt mà. Ba người mà có bốn đồng đâu được. Ba người đạp oãi lắm bố ơi.

Người phu mặc chiếc áo nỉ cũ rách, đầu trần, gác một cặp lên gọng xe, đang gãi gãi móng, miệng trề trề ra nói. Ông Tám chề mác. Cho đến chiếc thứ năm ông phải đi, vì bà Tám cản nằn ông rằng quá trể. Anh phu đạp xe chạy lòng vòng theo bến Lê Quang Liêm dọc bờ sông cho khỏi kẹt xe.

Ông bà Tám Hoàng ngó trôn những chiếc xà-lan chở khẳm gạo đang được phu lăng xăng vác vào các kho chứa ở Bình Đông/Chợ Lớn. Đến bến phà, bà Tám Hoàng mở túi áo bà ba trong cùng, ghim kỹ ba cây kim tây; móc miếng vải gói tiền, thấm nước miếng, lật đếm trả cho anh phu xe.

Cô Út nhìn nhà hàng Majestic có Tây vô ra tấp nập. Cô rất ngạc nhiên, đứng lóng ngóng nhìn. Quang cảnh lạ mắt làm cô thích thú mà bụng lo lo. Cô nói nhỏ với mẹ:

- Tây đằm ở đây nhiều lắm kìa má. Sao họ bận quần cụt mà vô nhà hàng lớn xôn vậy?

- Tao đâu biết. Thôi lẹ theo tía mày đi.

Bà Tám thúc giục cô Út kịp theo chân ông Hoàng đang đứng lơ ngơ lẫn trong đám dân đi mua vé xuống phà.

Chiếc phà cũng vừa tới. Qua bên Giồng Ông Tố chỉ có một chiếc phà cũ, chở ắp lắm người nào là người dắt díu xe đạp, đeo thêm những thứ hàng linh kinh; những chiếc xe ba-gác mang gồng gánh của những bạn hàng về phía chợ Cầu Muối/Tân Định/Bà Chiểu. Họ đem rau quả ở vườn trồng để đổi những thứ mứt, trái cây, thịt thà cho nhu cầu ngày Tết cũng như thường nhật của đám dân nửa tỉnh nửa quê.

Nắng đã lên ngang đỉnh đầu. Ông Tám Hoàng đoán cũng phải gần Ngọ. Gia đình ông cố len theo thiên hạ xuống phà cho kịp. Nước sông đang ròng, sóng lăng tăng nhẹ xuôi, xuồng ba lá chở đôi ba khách đi vội nhảy sóng nhấp nhô, cố vượt qua bên kia sông khi có chiếc ca-nô Tây trượt nước chạy ngang họ sợ xuồng bị lật. Và những chiếc tàu thương thuyền Pháp nhả khói lững lờ tiến vào bến Nhà Rồng hoặc nằm im lặng, đưa cần trục nâng hàng bên bến Caric làm cô Út cứ nhìn, vẻ lạ lùng. Và phải gần 20 phút phà mới cập bến Thủ Thiêm.

Quang cảnh lại tái diễn như lúc qua, nhưng thông thả, không chen lấn đôi chút. Ông Hai Xị đã ra đón sẵn bên này cầu để đưa gia đình ông bạn già đến nhà mình lần đầu ăn Tết. Cũng nhân thể để An và Út giáp mặt nhau.

- Kìa anh chị Tám, có cả cháu Út nữa... Tui nè.

Ông Hai Xị tíu tít mừng rỡ, hai tay dắt gọng chiếc xe đạp hiệu Simpson, đi cà-bang cà-bang về phía ông bà Tám Hoàng.

- *Chèn ơi, anh Hai, mạnh giỏi. Hơn năm rồi tui với anh không gặp nhau. Đi đường cực quá, anh chờ lâu chưa?*

Than xong, ông Tám Hoàng ghé tai ông Hai Xị nói nhỏ:

- *Ngồi trên xe mắc tiểu quá. Ở đây có chỗ nào làm bậy cái đờ bụng không? Ông Tám gãi gãi đít hỏi.*

- *Nè, vô quán bánh bèo của chị Bảy làm cái gì chút đỉnh giữa trưa, luôn đi tiểu. Rửa cái mặt cho bánh, tỉnh táo rồi tôi kêu xe đi về.*

Ông Hai Xị chỉ cái quán bên đường, họ vui mừng kéo nhau vào. Máy đĩa bánh bèo nhân tôm đậu xanh được bà chủ quán mang ra, trong khi ông Tám xin ra nhà sau chút. Ông Hai Xị kêu bà chủ cho một xị nếp than để hai ông nhấp lấy trón. Bà Tám và cô Út cũng không phản đối để hai người có dịp tâm tình sau cả năm vắng nhau. Trong khi bà Tám và cô Út đã uống xong hai bình trà mà hai ông già vừa mới xị rưỡi.

- *Trời ơi! Hai ông bộ muốn ở đây luôn sao chớ?*

Bà Tám vừa nói vừa cười thúc giục.

- *Ừ, dô anh Tám. Xin lỗi chị và cháu Út nha. Lâu gặp quá tôi cũng nói ba cái “chiện” quên lú mắt.*

Ông Hai Xị mặt hơi đỏ bước ra con lộ đất, ngoắc tay hỏi giá cước xe ba-gát để gia đình ông Tám Hoàng lên ngồi về nhà. Ông Hai Xị chạy xe đạp trước dẫn đường.

Con lộ đất đỏ chạy vòng cung theo những miếng vườn nhỏ hẹp, có hàng rào, dây rau mồng tơi quấn mọc xanh um, bên những luống đậu bắp đang ra hoa vàng vừa nụ rục rở dưới nắng. Đàn ong bay từ bông này sang hoa khác tìm nhụy hút. Trâu bầy đang nhớn như gặm cỏ, phe phẩy đuôi bên đụn rơm, ngược mõm nơi nơi nhìn “dòng đời của người” với tiếng động cơ xe chạy trên lộ một cách hiền lành. Xe bẻ cua lần nữa mới tới nhà. Ông Hai Xị giành trả tiền cho khách quý đến thăm. An bước ra chào ông bà Tám Hoàng, và khẽ gật đầu chào cô Út. Cô e lệ lí nhí những câu trong miệng không rõ, mặt ửng hồng.

- Đây là ông bà Tám Hoàng ở dưới Gò Công lên chơi Tết. Đây là con Út, con của anh chị mà ba có nói với con hồi trước.

Ông Hai Xị bập bập điều thuốc rê, giới thiệu giọng hân hoan với con.

- Bác có gì để con xách vô.

Miệng nói, tay An vội lấy bốn đòn bánh tét, bánh ỏ và xách quày chuối vô nhà.

An nghĩ, thời gian qua khá dài đã đùa cợt, ngoảnh mặt với chàng những lúc đi sớm về tối một mình. Nào gặp ai một lần để bóng trong tim? Không tương tư, chàng vẫn vậy. Không mơ tưởng, không đắm đuối bóng hình ai. Lòng như gỗ đá, “vã chãng nó cũng sắp mục...” Rồi bỗng hôm nay, ngôi sao tình ái loé sáng, đem đến cho An hơn một người để chọn. Người nào cũng thùy mị, mà mắt

An ưa nhìn như nhau. Tuy nhiên, Lý có nét nhanh nhẩu đặc biệt của người mang vẻ thị thành nhiều. Và với cô Út thật thà như đêm, cặp má ửng hồng lúc e thẹn của người quen sống nông thôn hiền hoà, chất phác. Nhưng dáng cô nào cũng khoẻ mạnh đầy sức sống, ngực căng vun tròn với chiếc áo bà ba đồng màu rắn chắc, eo thon, góì đôi mông tròn trong chiếc quần lãnh mỹ-a láng mượt. An không thích hoặc chọn bỏ ai ra. Vì tất cả cũng chưa ngã ngũ cho một tình cảm vừa nhen trong lòng.

Cha mẹ cô Út đang sẵn sàng đón rể. Còn cô Út nếu cha mẹ có hỏi thì nói cũng “*không biết nữa!*” Tuy nhiên, cô cũng đang nghĩ đến An như một người chồng tương lai. Tất cả mọi người trong nhà này hình như muốn thấy An là của riêng phía họ. Riêng An biết mình đang bước tới ngã rẽ, nhưng chưa rõ phải rẽ phương nào!?? Từ hôm gặp Lý, An vẫn thường muốn gặp nàng. Cái ám ảnh của một buổi hội ngộ bất chợt như thôi thúc muốn đến gần hơn mà chưa có dịp thuận tiện. Khi thì bận rộn với việc làm ăn, và nhiều lúc cũng không thấy có lý do nào để chàng đến nhà Lý, cho dù bà Tư khó tánh thì An cũng không ngại. Các ngày Lý đi học may thì bà Tư bán, khi nào rảnh vì vắng khách may thì nàng ở nhà giúp mẹ bán cá vẩy thôi...

Những ngày năm hết Tết đến, cái bận rộn hình như tồn đọng thôi thúc nên mọi người mang vẻ ngược xuôi hơn. Chỉ có trâu bò được nhàn hạ, nhẩn như bên đụn rơm hay lừ đừ quanh quần trên cánh đồng tìm cỏ non. Bao chim sáo đen đáp trên lưng những con vật

của đồng áng để bắt ve. Thỉnh thoảng chúng bay lên vì những đũa trẻ đi ngang nghịch phá. Hôm nay Lý cũng bận rộn hơn vì hàng may phải giao cho khách trước Tết. Những ngày này, hầu hết mọi nhà đều cảm thấy thoái mái, dù xóm nghèo. Ông lão ăn mày cụt chân cũng sung sướng hơn vì người ta không thấy ông rên như cố hữu để xin tiền khi lão ngồi trước cổng chùa Phước Thạnh.

Hôm Tết, An lững thững đi về nhà sau một bữa tiệc, chỉ có mấy chung rượu đế của bạn ép, chàng uống cảm thấy mặt đã đỏ gay. An muốn nôn, bước vội lên cầu cá, đi tuốt vào buồng cuối. Ngồi xuống, An thấy loáng thoáng dưới mặt nước ao ăn thông bên phía nữ có dáng ai. An định thần nhìn thì ra cô Lý. Dưới ao, bóng dáng một bầy cá đen-vàng nổi ria làm dọn mặt nước. Rồi An tiếc, không thấy nữa. An đuổi mắt theo bóng nước lao chao vì cá tra quậy.

- *“Đúng là Lý.”* An lẩm bẩm. An nhìn một chút nữa rồi vội trở ra đi vòng vòng quanh mấy góc dờ để chờ gặp mặt nàng.

Lý lững thững bước xuống sàn cầu, tiếng kêu kéo kẹt theo mỗi bước chân định về nhà.

- *Cô Lý ăn Tết vui vẻ chứ? Tôi muốn lại nhà cô nhân dịp Tết nhứt rảnh rang để chúc Tết. Nhưng tôi ngại má cô không cho vô nhà.* An vừa nói, miệng nở nụ cười tươi nhất để đón Lý.

- *Anh nói quá! Tết nhứt mà ai nở lòng nào! Sao tôi thấy đằng nhà anh có nhiều bà con lên ăn Tết với gia đình anh lắm mà! Chắc anh cũng vui lắm hả?* Lý cười mở, nói cho vui chuyện.

- A, gia đình bác Tám Hoàng ở dưới Gò Công lên thăm ba tui, vì khi xưa ba tui cũng ở miệt dưới. Hai người thân nhau nên nay lên Sài-Gòn ăn Tết chơi.”

- Thế à? Tui cũng nghĩ vậy... Có chị gì thấy khá đẹp cũng ở miệt dưới à?

- Con gái út của hai bác Tám, tên Út đó.

An thành thật nói, nhưng giấu chi tiết. An đôi đề tài liền:

- Ông già tui có hai vé cải lương của người ta tặng, nhưng vì có bác Tám Hoàng nên ông không đi. Tui đi một mình uổng quá, dư một vé. Tui muốn mời Lý đi coi với tui gánh Kim Chung, được không?

- Ủa, gánh Kim Chung à? Tôi mê Kim Chung lắm! Sao anh không mời chị Út đi mà lại mời Lý? Tết nhứt đi vậy bỏ người ta kỳ thấy mô.

Ý Lý rất mê cải lương, nhưng cô còn õng-ẹo qua lại chút với An để an tâm đi!

- Ủ..ừ..a, nhưng tại-bị-vì-mà-là... tui thích mời Lý đi coi chung cho ‘dzuuui’ vậy mà. Tại vì tui có vẻ như quen với Lý hơn. Đi nghen. Chiều 5 giờ mình gặp ở đằng đầu cầu rồi đi.

An vừa nói, lấy tay chỉ cuối hàng dừa, có vắt chiếc cầu khỉ qua rạch.

- Thôi, ở đó kỳ dị hợm chết. Tui chờ anh ngay chợ, chỗ bữa hôm đó.

- Có Lý đi là tui mừng rồi. Tui sẽ chờ Lý chỗ hôm nọ.

Nói rồi An đi vòng mấy góc dừa về nhà. Bước chân nhẹ tênh như chim sáo vừa đáp xuống sân gặp ngay con sâu!

An vừa ló mặt vô nhà, ông Hai Xị nói một hơi:

- *Mày đi đâu thật sớm rồi trưa trệt mới về? Tối nay dẫn cháu Út nó đi coi cải lương cho nó vui đi. Lâu lâu con người ta lên chơi mà mày sao tệ quá...*

Ông Hai Xị định nói tiếp, bắt buộc An phải đưa cô Út đi chơi. Tuy nhiên, An lật đật cắt ngang:

- *Tại tui lên thăm thằng Xuân, nó rủ uống với nó vài chun xây-chừng rượu, uống một chốc lục túi mất hết hai vé hát mà ba đưa tui hồi hôm đó. Tui mở banh túi, tìm khắp nhà nó mà cũng không thấy cái vé gì hết à ba à. Mất rồi, đâu đi được.*

An phải nói láo vì đã hẹn “người nào đó bên cầu cá” rồi!

- *Mày thật tệ thì thôi! Lớn rồi không nên thân nên nét gì hết. Mất hai vé hát, chớ lỡ là tiền thì làm sao?*

Ông Hai Xị chỉ sợ mất tiền chứ thứ vé hát người ta tặng cũng chả sao. Vì đồng tiền làm quá cực, nên ông không bao giờ xúi An đi mua vé khác.

An nói mấy câu rồi lẩn quẩn né tránh đi ra nhà sau, lấy quần áo sạch ra tắm. Miệng An huýt sáo, rồi ong ỏng hát mấy câu vọng cổ: “*Em Lan ơi... làm sao mà em phải chịu đoạ...(ơ...ớ) ðààà...*” Những gáo nước được xối vội vả lên người. An lấy cục xà-bông 72 phần dầu gội đầu, gải nách, kỳ đùi xong xuôi. An xối ào ào hết nửa khạp nước cho thật sạch để thơm tho. Rồi chàng đứng nhe hàm răng trong miếng kiếng bể hết phân nữa soi mặt, thấy mình cũng được trai lắm chớ không đến nỗi nào. Chàng bằng lòng với gương mặt, rồi lật đật thay bộ đồ keng nhất trong năm là

cái quần tây nâu gabardine, ủng lủng cóng, bỏ trong “thùng”, chiếc áo popeline trắng thật bảnh, chân mang dép cao-su. An rón rén vòng ra ngõ trước lấy xe đạp dông ra tiệm cà-phê đầu làng ngồi uống, lòng thấp thỏm ngó mong qua cầu. Còn hơn nửa giờ Lý mới đến.

Bà chủ quán ngạc nhiên thấy An nay sao diện quá. Ô, bà quên. Tết nhứt mà. Rồi tại làm sao, trong khi An ngồi cô đơn, chỉ uống cà-phê mà không theo bạn bè vui chơi. Bà lên tiếng:

-Chà, cậu An hôm nay hẹn đào phải không? Các bạn đâu rồi mà ngồi uống cà-phê một mình?

-Chờ bạn đi coi hát Kim Chung. An thật tình trả lời.

-Bạn nào vậy cậu. Trai hay gái?

- Dà... ạ, bạn traaai à dì.

Bà hàng “như đĩa phải vôi”:

- Trời mẹ thánh thân ơi. Đi coi hát Kim Chung mà đi với bạn trai, sao uống vé quá vậy cậu? Ai mà đi với con trai, sao mà mùi mẫn tề đui? Bà “thống khổ” than dùm An!

- Nói chơi với dì chứ tui đi coi hát với cô Lý.

- Lý nào? Phải Lý thợ may bán cá, con bà Tư trầu đó phải không?

- Dàà... Đúng đó dì.

Bà hả hê chút:

- Thảo nào! Hồi nãy tôi cũng trông thấy nó lịch sự lịch sàng gớm lắm.

- Vậy hả dì...

Và An cứ ngồi đó uống hết hai cử cà-phê mới thấy Lý tới từ xa.

Lý trên đường lon ton đi tới, đôi chân mang guốc vòng đã được chà trắng muốt, bên mình mặc chiếc áo dài tơ nội hóa nổi gân hoa xanh ửng bóng, nền tơ mịn in hình nổi những đồng tiền xưa.

An vụt đứng dậy trả tiền, bước lại chiếc xe đạp sau khi nói với nàng:

- *Lý hôm nay đẹp quá!*

- *Đẹp gì đâu...!*

Cô trả lời vậy, (vì nghĩ người ta khen mình làm mình mắc cỡ hơn,) nhưng trong lòng rất khoan khoái.

- *Giờ tôi chở Lý đi nghen!*

An tay phải giữ ghi-đông xe, tay trái dang rộng để cô ngồi lên ống tuýp. Chàng nhấn mạnh bàn đạp lấy trớn, chạy khuất sau hàng rào chuối cao khỏi đầu.

Ông Hai Xị tình cờ ra quán cà-phê để mua mấy gói thuốc Bastoz. Và bà chủ quán cũng vô tình nói An lại đây uống cà-phê để chờ Lý. Và cả hai chở nhau đi coi hát Kim Chung rồi. Bà tiếp:

- *Anh sắp sửa có con dâu phải không. Con Lý cũng chịu khó làm ăn lại giỏi giang nữa. Cỡ nó mất con lắm. Không biết chừng nó để sòn sòn năm một cho mà xem. Anh mặc sức có cháu nội mà ẵm.*

Ông Hai Xị giật mình kêu trời:

- *Trời đất ơi. Nó đi với con Lý, mà nó nói với tôi làm mất vé hát rồi. Vậy là nó có tình ý với con Lý rồi!*

Ông Hai Xị nói mấy câu lấp dáp với bà hàng sau khi mua mấy gói thuốc rồi lật đật về. Và nhân dịp cô Út lên Sài-Gòn, ông bà Tám Hoàng phải rủ ông Hai Xị đi coi hát gánh Kim Chung. Ông Hai Xị từ chối mãi chả được đành phải đi mà trong lòng cứ lo ngại ngại cô Út sẽ gặp An lẫn Lý. Đèn rạp đang sáng, ba người cứ cầm cúi đi theo người soát vé tìm ghế.

Bụng ông Hai Xị cứ thòm vái cho đừng gặp An và Lý.

Nhưng, mắt cô Út tinh hơn, chợt thấy An ngồi bên một cô gái đang cắn hạt dưa. Lòng Út bỗng dưng buồn quanh quẽ. Cho đến vãn hát, cô cũng không biết tuồng hát diễn chi. Vì tâm tư Út đang quay cuồng, rung rức sâu. Tuy nhiên, ông bà Tám Hoàng và ông Hai Xị thì ưng ý vì tuồng hát có hậu. Gần tuần lễ ở chơi nhà Hai Xị mà cô Út ít khi gặp An. Nếu có gặp thì An cũng mau tránh mặt. Cô tự nghĩ: “Có lẽ An có người khác rồi!” Và cô thủ thủ nói mẹ về lại Gò Công.

Có những buổi trưa nắng ven sông bốc lên hơi nồng oi bức, bóng lá dừa rũ, phẩy ngọn la đà sát mặt nước đục im. An và Lý thường gặp nhau ngoài cầu cá. An và Lý nói chuyện bằng tay. Tuy xa xa, vậy mà ai cũng thích. Cầu cá trở thành nơi nhớ nhung lý tưởng. Họ phải gặp nhau mỗi ngày trước khi làm đám cưới.

Xin tiếp theo “Mấy Cõi Đi Về”

phương diên nguyên + Tánh Nguyễn